

HIMMELHAMN. Grappa består av Vagleik Winje (fra venstre), Hanne Undheim Askeland, Jarle Kristoffersen Kjell Magne Fauskanger og Torleiv Fossum.

Foto: Pressebilde

Gamle salmer om igjen

TIL KILDENE: Vagleik Winje var ferdig med moderne lovsang. I gamle salmebøker fant han ny inspirasjon til å skrive ny musikk om synd, tilgivelse og himmelhåp.

OLAV SOLVANG
olav.solvang@vl.no

Vagleik Winje har frikirkelig bakgrunn fra Haugesund, han er sønn av en pastor. Han hadde hørt mye kristen sang og musikk opp gjennom årene, men få salmer. Derfor ble han «slått i bakken» av overraskelse, forundring og hengivelse da han kom over en for ham helt ukjent kristen musikkskatt.

– De gamle salmene var en blanding av guddommelighet, ærlighet, uro og sann menneskelighet, som ble utgangspunktet for at jeg skrev 30 helt nye melodier til disse tekstene. Jeg måtte søke bakover for å finne fram, forteller Vagleik Winje.

Fremmedgjørende. Tolv av de 30 sangene gis ut på albumet *Himmelhamn* på Kirkelig kulturverksted 13. april. At lederen for gruppa skulle gi ut en slik innspilling, lå ikke i kortene for noen år siden. Etter at den siste lovsangtonen han hadde bidratt til, hadde tonet ut i Misjonskirken han tilhørte i Haugesund, valgte han å prioritere studier.

HIMMELHAMN

◉ **Musikkgruppe fra Haugesund, som platedebuterer på Kirkelig kulturverksted med Himmelhamn.**

◉ **Tekstene er hentet fra gamle salmebøker, melodiene er skrevet av Himmelhamns Vagleik Winje.**

– Jeg skjønnte at lovsang i den formen jeg hadde vært med på ikke var helt min kopp te. Jeg mener ikke å snakke ned den typen lovsang, men for meg ble både musikken og tekstene stadig mer fremmedgjørende. Det var nærmest fritt fram å skrive tekster, eller oversette engelske tekster, som ikke ga meg noen mening.

Han sier at møtet med de gamle salmene gjorde et «voldsomt inntrykk» på grunn av den teologiske og språklige grundigheten de hadde.

Livsnære tekster. Bak støv og utilgjengelig skrifttyper, fant Vagleik Winje radikale tekster om Gud og mennesket. Her var det få snarveier, og tekstene håndterer spennet mellom uro og fred, håp og fortvilelse, frelse og fortapelse, på en måte han opplevde ekte. Den eneste salmen han kjente fra før, «Jeg er i Herrens hender», representerte nettopp dette spennet

– *Var det også et nostalgisk dyppdykk i en gammel tradisjon?*

– Nei, det var livsnære tekster som traff meg midt i det livet jeg lever nå. Selv om mye er forandret siden de gamle sangene ble

skrevet, tror jeg vi som lever i dag er forbausende like de som har levd før oss. Deres uro, lengsel og søken etter mening, er langt på vei vår egen.

Åpningslåten på Himmelhamns debutalbum heter «Eg

Jeg måtte søke bakover for å finne fram.

Vagleik Winje

ville gjerne eiga ei tru». Det er en åpenhertig bekjennelse og bønn, om at på tross av alle våre ønsker om å fikse livet eller være noe for andre, så strekker vi ikke alltid til.

– Det er en lengsel etter en sterkere tro, etter å finne en ro, og etter å kunne bety noe mer for våre medmennesker.

En tredje veg. Vagleik Winje søkte til en amerikansk singer-songwriter-tradisjon; folkemusikk, også litt americana, i spedd litt rock, for å kunne gi de gamle tekstene den musikalske innpakningen han mente de trengte. I USA har han hørt det

kalles *re-tuned*, måten han fant en tredje veg mellom de tradisjonelle kristne sangene og den glatte kristenpopen. For å få den organiske nerven han var ute etter, ble hele albumet spilt inn live i studio i Etne på to dager.

– Jeg opplevde nærmest at jeg kunne hente musikken rett opp fra tekstene. De handler ikke bare om å ivareta en skjult kristen sangtradisjon, men minne om at emner som synd, nåde, frelse og himmel, fremdeles er viktig. Mitt inntrykk er at kirken i dag i altfor stor grad har gjemt vekk disse emnene, i forsøk på å bli relevant. Men konsekvensen er blitt motsatt: Kirken mister relevans når disse tingene forsvinner.

– *Hva ønsker du at sangene skal gjøre med de som lytter på dem?*

– Trøste og oppmuntre, også i møte med alvorlige temaer som døden. John Wesley brukte uttrykket «die well». I en kultur hvor mange utsetter å snakke om døden, ønsker jeg å sette den på agendaen. Kanskje kan sangene også gjøre at noen begynner å tenke litt på sin egen himmelhamn?